

CDA Coevorden

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2014-2018

Samen vernieuwen

Opgesteld door de Programmacommissie van het **CDA Coevorden**

Vastgesteld door de **CDA-ledenvergadering** op
21 november 2013

Inhoud

Inleiding	3
Visie	4
Veranderende samenleving	5
De 7 principes van het CDA	6
Ruimtelijke ordening en wonen	7
Economische ontwikkeling	8
Vitaal platteland	9
Sociaal beleid	10
Financieel beleid	11

1. Inleiding

Voor u ligt het verkiezingsprogramma 2014-2018 van het CDA Coevorden. Hierin leest u wat onze uitgangspunten zijn voor het besturen van de gemeente Coevorden. Hiermee gaan wij de gemeenteraadsverkiezingen van woensdag 19 maart 2014 in.

Het CDA Coevorden maakt deel uit van het landelijke CDA, een politieke middenpartij die geworteld is in alle lagen van de bevolking. Het CDA staat open voor iedereen, ongeacht nationaliteit, afkomst of levensovertuiging. Met onze politiek willen we een bindende factor tussen mensen zijn. Iedereen telt mee, iedereen doet mee. Bij principiële keuzes laten we ons leiden door de wijsheden van het christendom. Naastenliefde maar ook verstandig rentmeesterschap zijn voor ons belangrijke beginselen.

We zien de wereld om ons heen in een hoog tempo veranderen. De één ervaart het als een avontuur vol nieuwe kansen, de ander vervult het met zorg en angst. Het CDA heeft oog en oor voor de verschillende benaderingen. Toch zullen er keuzes moeten worden gemaakt. Richtinggevend hiervoor zijn de zeven principes van het CDA, waarover u in dit programma meer leest. Hierin gaat het onder andere om het geven van ruimte aan ondernemende mensen, vrijwilligers en groepen in onze samenleving die met nieuwe initiatieven komen, om het dagelijkse leven in de eigen buurt of regio eerlijker, mooier of beter te maken.

Het CDA is nu met vijf zetels de derde partij van de Coevordense gemeenteraad. Wij hopen met uw steun een nog grotere invloed op de toekomst van de gemeente Coevorden te kunnen uitoefenen.

2. Visie

Hoe ziet de gemeente Coevorden er over tien, twintig jaar uit? Is de stad sterker, fraaiër geworden? Hoe staat het met de bevolkingskrimp in de dorpen? En hebben we een antwoord op de gevolgen ervan, zoals leegstand en voorzieningennood? Heeft iedereen werk? Hoe hebben we de zorg, de WMO en de arbeidsparticipatie geregeld? Zijn we überhaupt nog een zelfstandige gemeente?

Wie zal het zeggen? Veel is ongewis en hangt van nationale en mondiale ontwikkelingen af. Maar in de turbulentie van kansen en bedreigingen die de komende jaren ongetwijfeld op de bewoners en bestuurders van de gemeente Coevorden zullen afkomen, kiest het CDA Coevorden voor een vernieuwingsbeleid dat ruimte geeft aan initiatieven uit de samenleving en uitgaat van de menselijke waarde. Niet de wet of de overheid, niet de techniek of het geld, hoe belangrijk ook, maar de mens staat centraal, met al zijn ambities, talenten, (voor)liefdes, overtuigingen en onderlinge relaties.

We zullen efficiënt maar ook waardevol moeten vernieuwen om de fundamenten van onze samenleving zoals onderwijs, sociale en medische zorg, welzijn en werkgelegenheid op niveau te houden. Vrijwilligers spelen hierin een onmisbare rol, maar we zullen moeten waken voor een te groot beroep op vrijwilligerswerk en mantelzorg.

Van het grootste belang voor dit vernieuwingsproces is de sociale samenhang tussen mensen: het gezin, de familie, de buurt, de vereniging, het bedrijf, de school, de coöperatie, de vriendschappen. Daar zit de kracht om solidair te vernieuwen. De overheid, de gemeente in het bijzonder, dient hieraan als een regisseur ruimte en steun te geven.

Door jonge mensen nadrukkelijker bij bestuur en politiek te betrekken willen we de vernieuwingstalenten van de samenleving tot ontwikkeling brengen.

Het CDA ziet een belangrijke voortrekkersrol weggelegd voor ondernemers en bestuurders van sport- en culturele verenigingen, buurt- en welzijnsorganisaties. Zij versterken de cohesie tussen mensen en initiëren innovaties. Zij moeten kunnen rekenen op een betrouwbare en toegankelijke lokale overheid die opstaat voor hun ideeën.

Bij deze visie past een gemeentelijke organisatie die transparant en efficiënt opereert. Er werken betrokken professionals met een klant-is-koning-mentaliteit. Ze zijn sterk kostenbewust, brengen helder de kansen en bedreigingen van de lokale gemeenschap in kaart en geven aanzetten tot maatschappelijke innovaties. Om effectiever dienstbaar te zijn zoekt de gemeente zo nodig de samenwerking met het bedrijfsleven, maatschappelijke partners en buurgemeenten. Overdracht van taken en functies is hierbij niet uitgesloten.

Voor het CDA is de menselijke maat belangrijk. Deze komt echter maar al te vaak in het gedrang door de schaalvergrotingen die we in de wereld om ons heen veelvuldig zien. Laat het niet tot grootheidswaanzin leiden! Laat de mens zichtbaar blijven! Een dorpschooltje behouden als sociaal knooppunt zou daarom een CDA-keuze zijn. En zo is het CDA op voorhand ook niet direct voorstander van gedwongen samenvoeging van gemeenten tot minstens 100.000 inwoners. Hou de lokale democratie zichtbaar voor de burger!

3. Veranderende samenleving

De samenleving verandert ingrijpend en snel. Ze wordt hoe dan ook grijzer en digitaler. Bestaande sociale fundamenteen wankelen, nieuwe netwerken komen ervoor terug. Duurzame oplossingen worden gezocht. Techniek en wetenschap kunnen het onmogelijke waar maken. Maar kunnen we ook voldoende zorg aan onze ouderen, zieken en gehandicapten bieden? En zal onze economie sterk genoeg zijn om onderwijs en welzijn op peil te houden?

Bedrijven en burgercollectieven worden steeds meer partners van de overheid in het aanpakken van maatschappelijke vraagstukken.

In de uitdagingen van de komende jaren heeft de rijksoverheid een belangrijke regierol weggelegd voor de gemeenten. Voor kleinere gemeenten als Coevorden is dit een relatief zware opgave. Coevorden worstelt bovendien met zijn eigen, specifieke problematiek, zoals de kwetsbaarheid van zijn arbeidsmarkt, de weerbaarheid van de stadsvernieuwing en de krimp in de dorpen, waardoor leegstand en verlies van voorzieningen dreigt.

Het CDA Coevorden zoekt in dit spanningsveld naar de kracht van de lokale samenleving. Kan een buurt bijvoorbeeld meewerken aan het sociale vangnet? Hoe kunnen zorgvragende ouderen het beste geholpen worden: moeten we het zoeken in langer zelfstandig blijven wonen, met inzet van mantelzorg, en kan een welzijnsteunpunt in de buurt hierbij van nut zijn? Is een dorpsvereniging mans genoeg om de openbare ruimte zelf te beheren en te verbeteren? Kunnen bedrijven zelf gezamenlijk 'hun' bedrijventerrein exploiteren en zo nodig herstructureren of transformeren? En hoe kan vrijwilligerswerk, van groot belang om de samenleving draaiende te houden, aantrekkelijker worden gemaakt en tegelijk binnen aanvaardbare proporties worden gehouden?

De vraag is het antwoord.

Strijdvaardigheid, ondernemingszin en noaberschap zitten in het DNA van de Coevorder samenleving. Het CDA gelooft daarom in het innovatievermogen van de stad en de dorpen om een duurzame en leefbare samenleving te ontwikkelen, met een hoge arbeidsparticipatie en een maatschappelijk betrokken bedrijfsleven.

De gemeente Coevorden heeft de komende jaren een aantal grote thema's op haar bord. Stuk voor stuk zullen ze een forse impact op de lokale samenleving hebben en vragen daarom om volstrekt nieuwe benaderingen. Heilige huisjes staan in principe alleen maar in de weg.

Denk alleen al aan de noodzakelijke bezuinigingen, de aangekondigde reorganisatie van het binnenlands bestuur en de zware taken die de gemeente heeft gekregen in de zorg en de arbeidsparticipatie. Bovendien staat Coevorden voor een aanzienlijke opgave in de stadsvernieuwing, wat hoge prioriteit moet krijgen wil Coevorden aantrekkelijk blijven om er te wonen, te werken, te recreëren en te winkelen. Verder vraagt de toenemende leegstand om structurele beleidskeuzes.

Ook de arbeidsmarkt baart zorgen, want steeds meer hoogopgeleide jongeren trekken uit Coevorden weg terwijl bedrijven om goed geschoolde mensen zitten te springen. We zullen voortdurend aan het vestigingsklimaat voor bedrijven moeten blijven werken. En zo zal elk dorp, elke buurt, school, vereniging of bedrijf ongetwijfeld nog agendapunten willen en kunnen toevoegen.

De beste oplossingen ontstaan wanneer ze van de betrokkenen zelf komen. Het CDA wil dit innovatievermogen van de samenleving aanwakkeren. Niet alleen om draagvlak voor beleid te genereren, maar ook om die samenleving sterker te maken en hogere waarden als zorgzaamheid, persoonlijke groei en verantwoordelijkheid tot bloei te laten komen. Een evenwichtig subsidiebeleid, met een ingebouwde prikkel voor het inzetten van vrijwilligers, kan hieraan steun bieden.

4. De zeven principes van het CDA

1. De samenleving, niet de overheid

We willen dat mensen meer invloed op hun leefomgeving krijgen ... en dus ook meer verantwoordelijkheid. De overheid staat hierin naast hen, niet tegenover hen en ondersteunt waar mogelijk.

2. Een taak voor iedereen

U werkt, doet vrijwilligerswerk of volgt een opleiding. Iedereen doet mee. Wie niet wil, kan ook niet blijvend rekenen op steun van de overheid.

3. Een eerlijke economie

We streven naar een economie waarin werken en sparen worden beloond, waar middeninkomens en gezinnen geen melkkoe / belangrijke dragers zijn en waar het grote belang van familiebedrijven en kleine ondernemers wordt onderkend.

4. Geen profiteurs

Een samenleving bouw je op wederkerigheid. Voor wat hoort wat. Fatsoen en respect zijn hierin de norm. Tegen schaamteloze zelfverrijking op kosten van de gemeenschap – van bijstandsfraude tot exorbitant hoge salarissen - moeten we daarom streng optreden.

5. De familie is het fundament

Wij zien de familie als het fundament van een samenleving waarin mensen voor elkaar zorgen en verantwoordelijkheid nemen. We streven daarom naar een nieuwe cultuur waarin de familie wordt gewaardeerd en duurzame relaties worden ondersteund.

6. Een zelfbewuste gemeente Coevorden, verbonden met z'n Duits-Nederlandse omgeving

Nederland neemt in Europa een coöperatieve maar zelfbewuste positie in. Zo ziet het CDA de gemeente Coevorden ook verbonden met z'n Duits-Nederlandse omgeving. Coevorden staat hierbij open voor nieuwe, creatieve samenwerkingsvormen, zolang deze in het belang zijn van de burgers. De ooit nadelige ligging aan de grens biedt nu nieuwe kansen voor Coevorden en zijn inwoners.

7. De toekomst van onze kinderen

We kiezen voor beleid dat op de lange termijn goed uitpakt voor onze kinderen. Essentiële bouwstenen van onze beschaving zullen voor de toekomst gewaarborgd moeten blijven, zoals een veilige en gezonde leefomgeving, onderwijs en sociale en medische zorg. Dit vraagt hoe dan ook om hervorming van ons stelsel.

5. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

De ruimtelijke kwaliteit van stad, dorpen en platteland bepaalt voor een belangrijk deel hoe mensen er kunnen wonen, werken en recreëren. We zullen daarom zuinig moeten zijn op de vele fraaie gebouwen, dorpsgezichten en landschappen die Coevorden rijk is. Tegelijk zal er ruimte moeten zijn voor ondernemende mensen en voor nieuwe initiatieven, want stilstand is achteruitgang. Het CDA kiest daarom voor een evenwichtig ruimtelijkordeningsbeleid: het goede bewaren, maar ook kansen creëren. Waar dit conflicteert zullen we de oplossing in de dialoog moeten zoeken.

De komende jaren zullen ontwikkelingen als de bevolkingskrimp, vergrijzing en toenemende zorgvraag om creatieve ruimtelijke oplossingen vragen.

Vernieuwingen kunnen we ook verwachten van de agrarische, logistieke en industriële sectoren. Het CDA staat hiervoor open en streeft naar flexibele bestemmingsplannen die geen barrières opwerpen voor de vernieuwingen.

In het ruimtelijkordeningsbeleid voor de stad Coevorden hecht het CDA sterk aan uitvoering van het Wensbeeld voor het stadscentrum, waarin de thema's historie, water en gezelligheid centraal staan. Het CDA ziet hierin de kracht en eigenheid van Coevorden.

Een aantrekkelijke en leefbare omgeving ervaren de bewoners echter op de eerste plaats in hun eigen woonwijk. Het CDA geeft daarom hoge prioriteit aan wijkverbetering. Zwaarwegend hierin zal de stem van de bewoners zijn. En waar zij zelf initiatieven ontplooiën voor het onderhouden en opknappen van hun buurt of voor herbestemmen van lege gebouwen zullen ze het CDA aan hun zijde vinden.

Coevorden is tevens werkstad. De belangrijkste werkgevers zijn de industrie en logistiek. Goed geoutilleerde en bereikbare bedrijventerreinen zijn daarom van het grootste belang.

Economische groei is met name te verwachten van de spoorgeboden logistiek en industrie. In Coevorden kan meerwaarde worden gegeven aan de goederenstromen van Rotterdam naar het Europese c.q. Scandinavische achterland. Behalve veel treinverkeer brengt dit ook veel vrachtwagenbewegingen met zich mee. Het CDA wil zich daarom sterk maken voor meer capaciteit op het goederenspoor en voor een nieuwe zuidelijke ringweg, waarmee niet alleen een snelle ontsluiting op de N34 wordt gecreëerd maar ook overlast in de woonwijken langs de rondweg wordt voorkomen.

Hoog op de ruimtelijkeordeningsagenda van de komende jaren staan de bevolkingskrimp en de vergrijzing. Wat zullen de ruimtelijke gevolgen zijn? Leegstand, verlies van voorzieningen, verpaupering? Het CDA wil een helder antwoord. Er zullen creatieve oplossingen gevonden moeten worden. Het heeft geen zin hierbij vast te houden aan oude invullingen. Maak van het platteland geen openluchtmuseum.

Voor beeldbepalende en historische panden wil het CDA nieuwe bestemmingen vinden. Dit vraagt om een solidaire en coöperatieve houding van betrokkenen.

Voor met name starters en senioren zal er een kwaliteitslag in de bestaande woningvoorraad moeten worden gemaakt. En voor zorgbehoevende ouderen zijn aangepaste woningen gewenst, zodat mensen zo lang mogelijk 'thuis' kunnen blijven wonen. Het CDA wil dan ook een actief doelgroepenbeleid voeren en ruimte bieden aan nieuwe woon-zorg-initiatieven, zoals mantelzorgwoningen. Leegstaande boerderijen bieden hiervoor wellicht mogelijkheden.

De toenemende mogelijkheden van de ICT brengen nieuwe toepassingen in de zorg en economische innovatie dichterbij. Het CDA wil dit actief ondersteunen, o.a. door aanleg van glaskabels en het installeren van openbare WIFI in de diverse kernen.

6. Economische ontwikkeling

Met Leeuwerikenveld II en het Europark heeft Coevorden vooralsnog voldoende ruimte voor bedrijfsvestigingen en -uitbreidingen. Nieuwe terreinen zijn dan ook niet nodig; dat zou zelfs grote financiële risico's met zich brengen.

Het CDA is voorstander van de zogenaamde SER-ladder. Dat wil zeggen: eerst de bestaande terreinen opknappen of herstructureren, daarna pas nieuwe overwegen. Hierbij zal ook rekening moeten worden gehouden met toenemende leegstand op bedrijventerreinen. Herinvullingen en/of herschikkingen zullen nodig zijn; het bedrijfsleven dient hierin z'n verantwoordelijkheid te nemen.

Met haar aanbod van bedrijventerreinen vormt Coevorden één markt met Emmen, Hoogeveen en Hardenberg. Samenwerking op het gebied van vraag en aanbod van bedrijfsterreinen ligt dan ook voor de hand. Samen sta je sterker. Dat geldt ook voor het gezamenlijk werken aan transitie op het gebied van duurzame energievoorziening en de 'biobased economy'.

Meer dan gemiddeld verdienen Coevordenaren hun boterham in de industrie en logistiek en in de meeste gevallen op één van de bedrijventerreinen. Het is daarom van groot economisch belang dat de bedrijventerreinen aantrekkelijk en goed bereikbaar zijn, temeer omdat een sterke groei van het vrachtverkeer, met name van en naar het Europark, mag worden verwacht. Het CDA pleit daarom voor de aanleg van een zuidelijke ringweg, die het Europark en Leeuwerikenveld II een rechtstreekse aansluiting op de N34 verschaft, en voor verdubbeling van de N34 tot aan het knooppunt Holsloot.

Ook de ontsluiting over water en spoor verdient aandacht. Hier ligt een unieke selling point van Coevorden, want weinig steden kunnen zich beroepen op een trimodaal logistiek concept en op een Duits-Nederlandse spoorverbinding. Coevorden maakt daarom goede kans op meer goederentreinverbindingen, onder andere met Rotterdam. Dit versterkt ook het vestigingsklimaat voor bedrijven.

Economische dynamiek mag tevens worden verwacht van het zogenaamde Dryport-project. Coevorden werkt hierin nauw samen met Emmen en de provincie. De regio profileert zich in dit project als een verlengstuk van de zeehavens: waar de logistiek in de havens dreigt vast te lopen in files en ruimtegebrek, kunnen Emmen en Coevorden soulaas bieden.

Het CDA vindt dat de dienstverlening aan ondernemers verder verbeterd moet worden, onder meer door procedures te vereenvoudigen en de regeldruk te verminderen. Het denken in beperkingen moet plaats maken voor meedenken in mogelijkheden. Naast industrie en logistiek bieden toerisme en recreatie goede economische mogelijkheden. Volgens het CDA moet de gemeente niet alleen op kleinschalige maar ook op grootschalige recreatie inzetten.

Van de totale oppervlakte van de gemeente Coevorden is bijna 67 procent in gebruik als agrarische cultuurgrond. Dit maakt de agrarische sector tot een belangrijke partij als het gaat om landschapsvorming, werkgelegenheid en leefbaarheid. In de sector is bovendien veel dynamiek. Jonge enthousiaste ondernemers zijn op zoek naar nieuwe wegen die aansluiten bij maatschappelijke veranderingen. Het CDA wil dit ondersteunen en kiest daarom voor een eigentijds en duurzaam landbouwbeleid, waarin ruimte is voor ondernemerschap.

Een punt van zorg is de arbeidsmarkt. Zowel de kwantiteit als de kwaliteit van het arbeidspotentieel dreigt af te nemen. De bevolkingskrimp en vergrijzing hebben een dubbel nadelig effect op het arbeidspotentieel. Bovendien trekken steeds meer goed opgeleide jonge mensen uit Coevorden weg en dreigt er een groot tekort aan technici te ontstaan. Dit zal ten koste gaan van de ontplooiingsmogelijkheden van de bedrijven. Het CDA vindt dat de gemeente samen met het bedrijfsleven en het onderwijs hiertegen in actie moet komen. Initiatieven van De Nieuwe Veste, om jonge mensen op een aantrekkelijke manier kennis te leren maken met techniek, onder meer in het Technasium, strekken tot voorbeeld.

7. Vitaal platteland

Een groot deel van de gemeente Coevorden is platteland, de dorpen meegerekend. Hier wachten ingrijpende veranderingen. De bevolking krimpt en vergrijsst. Voorzieningen zullen verdwijnen. Woningen, scholen en winkels komen leeg te staan.

Hoe kan het platteland desondanks vitaal en leefbaar worden gehouden? Voor het CDA is dit een majeur vraagstuk.

Om te beginnen zijn de sociale verbanden in de dorpen van cruciaal belang: verenigingen, scholen, naoberschap, vrijwilligerswerk. Hieruit kan verantwoordelijkheid voor de eigen woonomgeving en sociale zorg voor elkaar ontstaan. Hiervoor zijn ontmoetingsruimten zoals dorpshuizen wenselijk, waar bovendien een gevarieerd aanbod van cultuur en zorg kan worden geboden. Deze ontmoetingsruimtes bepalen overigens niet de sociale verbanden, dat doen de bewoners. De ruimtes die er zijn, moeten efficiënt worden gebruikt.

Een vitaal platteland zoekt z'n kansen ook in nieuwe agrarische activiteiten, toerisme en recreatie, snelle glasvezelverbindingen, nieuwe duurzame energievoorzieningen en kleinschalige bedrijvigheid, waar nodig in vrijkomende agrarische gebouwen.

Initiatieven in deze richtingen kunnen rekenen op de steun van het CDA.

Bureaucratie en regelgeving mogen niet in de weg staan.

Het is de rol van de gemeente om de participatie van dorpsbewoners te bevorderen.

Wie omwille van efficiency grotere verbanden organiseert doet er verstandig aan juist aandacht te schenken aan de kleine schaal. Want daar bevinden zich doorgaans de fundamenteën van het grotere bouwwerk. Dit principe geldt zeker ook wanneer de Drentse gemeenten tot grotere bestuurlijke eenheden worden gereorganiseerd. Het CDA is hiervan overigens geen voorstander, omdat het niet in het belang van de inwoners van onze gemeente is.

Zaak is dat de betrokkenheid en vitaliteit van de dorpen wordt versterkt. Dat kan door ze meer zelfbeschikking te geven, bijvoorbeeld waar het gaat om ruimtelijke plannen en de openbare ruimte. Hiervoor zouden dorpscoöperaties, met een eigen budget, kunnen worden opgericht.

Ook bepaalde WMO-taken kunnen het beste op dorps- en wijksniveau worden uitgevoerd. Hiervoor moeten flexibele welzijnssteunpunten worden gecreëerd, bij voorkeur in bestaande ontmoetingsruimten.

De vitaliteit van het platteland staat en valt met de kracht van de landbouwsector. De gemeente heeft de taak voorwaarden te scheppen voor een veilige, duurzame en concurrerende landbouw. Integratie en samenhang van verschillende beleidsterreinen zijn hiervoor belangrijk. Het CDA wil daarenboven ruimtelijke belemmeringen voor agrarische ondernemer verminderen en ondersteuning geven aan bedrijfsvernieuwing.

8. Sociaal beleid

Iedereen doet mee. Voor het CDA is dit het uitgangspunt van het gemeentelijke sociaal beleid. Meedoen betekent een betaalde baan, een eigen onderneming, vrijwilligerswerk of studeren. Maar niemand staat aan de zijlijn.

In de zorgverlening is het beleid op basis van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning het vertrekpunt. Elk individu zet zijn of haar talenten zo veel mogelijk in om zelf richting te geven aan zijn of haar leven, waar nodig met hulp van familie, vrienden en of burens.

Als dit te kort schiet helpt de gemeente met een uitkering. De tegenprestatie is dan vrijwilligerswerk.

Thuishulporganisaties moeten op dit principe worden ingesteld en nauw samenwerken met mantelzorgers. In goed overleg spreken ze af wat hulp- en zorgbehoevenden samen met hun familie en eventueel vrienden, buurtgenoten zelf kunnen doen. Het CDA tekent hierbij wel aan dat verdere verschraving van de professionele thuisbulp tot staan moet worden gebracht.

Om de kosten van de zorg in de hand te houden zal de gemeente scherp moeten toezien op de doelmatigheid en kwaliteit van maatschappelijke diensten die door gemeente worden betaald.

Huishoudelijke hulp moet naar mening van het CDA in natura worden verstrekt en niet in de vorm van een geldelijke uitkeringen. De kans op misbruik wordt hierdoor vermindert.

Kostbare hulpmiddelen zoals scootmobielen, trapliften en rollators moeten na gebruik goed worden nagezien en voor hergebruik weer geschikt worden gemaakt. Een nieuw apparaat verstrekken kan niet langer een automatisch recht zijn.

Het verenigingsleven neemt een belangrijke plaats in binnen de lokale gemeenschap, onder andere om de jeugd te activeren. Het CDA wil dat de gemeente randvoorwaarden scheidt dan wel handhaaft om een bloeiend verenigingsleven mogelijk te maken.

Jeugdzorg behoort naar mening van het CDA een samenspel tussen ouders, leerkrachten, sporttrainers en hulpverleners te zijn. Maar wel gecoördineerd. En daaraan ontbreekt het nogal eens. Accountmanagement, met één aanspreekpunt, kan hierin uitkomst bieden.

Het CDA is voor een strikte handhaving van de geldende regels voor coffeeshops. Tegen particuliere verkoop op straat dan wel vanuit woningen moet hard worden opgetreden. Geen gedoogcultuur! Dat leidt alleen tot verlies van gezag en tot rechtsonzekerheid.

9. Financieel beleid

De burger mag een betrouwbare gemeentelijke overheid verwachten, die verstandig omgaat met gemeenschapsgeld, het geld van de burgers. Het CDA staat daarom voor een solide financieel beleid, gericht op de langere termijn. Dat betekent onder meer duurzaam investeren en kostenbewust werken. Tegenover structurele uitgaven moeten structurele inkomsten staan. En bij elke uitgave dient de vraag te worden gesteld in hoeverre de Coevorder burgers er beter van worden.

Het uitgangspunt is dat het financiële beleid van de gemeente een middel is om maatschappelijke doelen te realiseren. De gemeente is immers geen spaarbank. Geld moet rollen – van groot belang ook voor de Coevorder economie – maar wel met een optimaal maatschappelijk rendement. Als samenwerkingen met buurgemeenten of andere maatschappelijke partners hieraan kunnen bijdragen, moeten we het niet nalaten.

De gemeente krijgt de komende jaren nieuwe taken erbij. Denk alleen al aan de extra zorgtaken voor jeugd en ouderen. Tegelijk moeten we rekening houden met beduidend minder inkomsten uit rijksmiddelen. Dat betekent dus keuzes maken. Zonder pijn kan het niet gaan, maar wel met wijsheid. Bijvoorbeeld door kwetsbare mensen zo veel mogelijk te ontzien. Maar ook door kritisch te zijn op franje en luxe. Kan het soberder? Het CDA vindt dat de politiek, het bestuur en ambtenaren hierin het goede voorbeeld moeten geven.

Ook bestaande projecten en samenwerkingen zullen we tegen het licht moeten houden: leveren ze aantoonbaar voordeel op? In het subsidiebeleid gaat het om de vraag welk belang de gesubsidieerde vereniging c.q. instelling voor de samenleving heeft en wat de eigen financiële draagkracht is. En in de dienstverlening van de gemeente zou het profijtbeginsel wellicht strikter kunnen worden toegepast; met andere woorden, berekent de gemeente de kosten van haar dienstverlening wel voldoende door naar degenen die er profijt van hebben?

Het CDA wil in de bezuinigingsdiscussie waar mogelijk de eigen krachten en het eigen oplossend vermogen van het maatschappelijk middenveld in de gemeente Coevorden aanboren en stimuleren. Verenigingen, instellingen en andere burgergroeperingen moeten een belangrijke stem krijgen in de bezuinigingsdiscussie.